

KLENOTY VÝCHODU
 Narozeninová kniha
 Pravidel a axiomů
 ČERVEN
 „Je zde pravé vědění.
 Věz, že je to toto:
 Vidět jeden neměnný život
 ve všem, co žije,
 a v odděleném
 jedno neoddělitelné.
 Je zde
 nedokonalé vědění:
 to, jež vidí
 oddělené existence
 rozdělené,
 a jsa oddělené,
 má je za skutečné.
 Je zde nepravé vědění:
 to, které slepě lpí
 k jednomu, jako by to
 bylo vše, nehledá příčinu,
 zbavené světla, úzké
 a tupé, a temné.“
 – NEBESKÁ PÍSEŇ,
 Bk. 18
 (Z Bhagavadgíty)
 Sud' strom dle jeho plodů,
 člověka dle jeho skutků.
 Theosofie není
 získávání sil,
 ať psychických
 či intelektuálních, ačkoliv
 obojí jsou jejími služebníky.
 Theosofie
 není ani následováním
 štěstí, jak tomu slovu
 lidé rozumějí; neboť
 prvním krokem je obět',
 druhým zřeknutí se.
 Život je vystavěn
 obětováním
 jednotlivce
 pro celek.
 Každá buňka v živém těle
 se musí obětovat
 pro dokonalost celku;
 když je tomu jinak,
 nemoc a smrt
 si vynucují lekci.
 Theosofie je vědou života,

umění žití.
 Harmonie je zákonem
 života, sváry jeho stínem;
 z těch pramení utrpení,
 učitel, to, co probouzí
 vědomí.
 Skrz radost a smutek,
 bolest a požitek
 přichází duše ke znalosti
 sebe sama.
 Oči moudrosti
 jsou jako hlubiny oceánu;
 není v nich ani radost
 ani smutek.
 Proto se duše žáka
 musí stát
 silnější než radost,
 a větší než smutek.
 Nenávidíme pouze ty, jimž
 závidíme či se jich bojíme.
 Znalost sebe samých
 je nedosažitelná tím,
 co lidé běžně zvou
 „sebeanalýzou.“
 Není jí dosahováno
 uvažováním
 či silami mysli.
 Skutečná znalost
 sebe samých je probuzením
 posvátné povahy
 vědomí člověka.
 Vůle je potomkem
 božského,
 Boha v člověku
 Vůle je výlučným
 vlastnictvím člověka.
 Odděluje jej
 od surovce, v němž
 jsou aktivní pouze
 instinktivní touhy.
 Získat znalost
 sebe sama
 je větším úspěchem
 než poroučet
 živilům, nebo
 znát budoucnost.
 Velikou zásadou
 pravdy je toto –
 v konečném uvážení
 jsou všechny věci posvátné.

Strach je otrokem bolesti,
 a povstání jejím zajatcem.
 Snášitelnost je svobodným
 společníkem smutku,
 a trpělivost jejím pánem.
 Manželem bolesti
 je uchvácení,
 ale je málo duší
 v nichž je ten sňatek
 dokonalý.
 Duchovnost není to,
 co chápeme
 pod slovy „ctnost“
 a „dobrota.“
 Je to schopnost
 vnímat beztvaré,
 duchovní esence.
 Objevení
 a správné užívání
 pravé esence bytí –
 to je celé
 tajemství života.
 Když touha směřuje
 k čistě abstraktnímu –
 když ztratila všechnu stopu
 či nádech „já“ –
 pak se stala čistou.
 Učenci jsou
 vzácní jako květ
 stromu udumbara.
 Pouze jeden věčný,
 nezměnitelný zákon života
 může soudit
 a zcela člověka zatratit.
 Vůle a touha jsou obojí
 absolutními tvůrci,
 formují člověka samotného
 a jeho okolí.
 Vůle tvoří inteligentně;
 Touha slepě
 a nevědomě.
 Člověk se utváří
 k obrazu svých tužeb,
 pokud se neutváří
 k podobě
 božského
 skrz svoji vůli,
 dítěte světla.
 Theosofie je
 vozem ducha,

jež dává život;
 proto,
 nic dogmatického
 nemůže být theosofické.
 Někteří utrhnou plody
 ze stromu poznání,
 aby se s nimi korunovali,
 namísto jejich utržení,
 aby je snědli.
 Pro pravdu není nezbytné
 nasazovat si boxovací
 ##rukavice.
 Nemůžete postavit
 chrám pravdy zatloukáním
 mrtvých kamenů.
 Jeho základy se musejí
 vysrážet
 jako krystaly
 z roztoku života.
 ČERVEN
 „Mysl, osvícená,
 odhazuje svůj smutek pryč!“–
 „Není k poznání
 pomocí vědomostí! Člověče,
 nepoznávej ji rozumem!
 učením se mnohému
 ji činíš nedostatečnou!
 Jedině duší samotnou
 lze duši vnímat –
 když si to duše přeje!
 Nesvíti tu žádné světlo
 mimo jejího vlastního,
 aby se sama sobě ukázala!“–
 – TAJEMSTVÍ SMRTI
 (Z Upanišady Katha).
 Nikdo nemůže naplnit
 vakuum z jeho nitra.
 Když je dosaženo určitého
 bodu, bolest se stává
 svou vlastní útěchou.
 Mnoho lidí bude
 následovat špatného vůdce.
 Pár jich rozpozná
 pravdu na první pohled.
 Važ si toho být
 vznešeně dobrým,
 což, když je projevováno
 vůči druhému, se vůči tobě
 také zvýší.
 Buď přesvědčen

že tvými bohatstvími
 nejsou ta, kterými
 nedisponuješ v nitru
 schopnosti uvažování.
 Tolik, kolik vášní duše,
 tolik krutých
 a barbarských despotů.
 Nikdo není svobodný,
 pokud nezískal
 říši sebe sama.
 Je prací hudebníka
 harmonizovat
 každý nástroj,
 ale prací dobře vzdělaného
 člověka je
 harmonicky se adaptovat
 na každé štěstí.
 Je vynikající bránit
 nespravedlivému člověku;
 ale pokud to není možné,
 je vynikající nejednat
 ve shodě s ním.
 Hříchu bychom se
 měli zdržet,
 nikoliv ze strachu,
 ale kvůli tomu,
 čím hřích je.
 Veliké touhy upínající se
 k jakékoliv jednotlivé věci
 činí duši slepou
 ke všem ostatním věcem.
 Mnoho lidí,
 kteří se nenaučili rozumné
 argumentaci, přesto žije
 podle rozumu.
 Vyrovnané je krásné
 ve všem,
 avšak exces a defekt
 se tak nejeví.
 Majetkem božského
 intelektu je neustále
 záměrně myslet
 na krásné.
 Tak jako dva kusy dřeva
 se v oceánu
 mohou setkat
 a po setkání se
 opět odloučit;
 tak se setkávají
 také smrtelníci.

Mládí je jako
 horský proud;
 bohatství je jako
 špína na nohou;
 dospělost je prchavá
 jako kapka vody;
 život je jako pěna.
 Kdo neplní povinnost
 s neochvějnou myslí,
 povinnost, jež otevírá
 brány k blaženosti,
 překvapen stárím
 a výčitkami, je spálen
 ohněm zármutku.
 Dokonce i v lesní
 poustevně hřích přebývá
 při nesvatém;
 zdrženlivost smyslů
 ve vlastním domě,
 to je asketismus.
 Kdo koná
 správné skutky,
 bez nečistoty,
 toho dům
 je lesní poustevnou.
 Jako proudy
 vody tečou dál
 a nevrací se, tak ubíhají
 dny a noci,
 berouc
 životy lidí.
 Netrvanlivé jsou mládí,
 krása, život, bohatství,
 vládnutí, společnost
 milovaného;
 nechť jimi moudrý
 není ošálen.
 V tomto světě, prchavém
 jako bouří hnané vlny,
 je smrt pro druhého
 velikou výhrou
 získanou ctností
 v předchozím zrození.
 Stíny mračen,
 přízeň spodiny,
 nové obilí, květina,
 tyto trvají jen krátce;
 tak je tomu i s mládím
 a bohatstvími.
 Nechť moudří

smýšlí o moudrosti jako
o nehynoucí a nesmrtelné;
necht' plní svoji povinnost,
jako by je smrt
uchopila za vlasy.
Pokud je o tobě zle
mluveno a je to pravda,
naprav se; pokud je to lež,
zasměj se tomu.
Pagody jsou hodnoceny
dle svých stínů,
a velcí lidé
dle svých závistivců.
Mudrc neříká,
co dělá;
ale nedělá nic, co by se
nemohlo říct.
Člověk, jež nalézá
požitek v hříchu
a bolest v ctnosti
je nezkušeným v obou.
Moudrý koná dobro
tak přirozeně, jako dýchá.
Mužem je ten,
kdo se neodvrací od toho,
co řekl.
Srdce hlupáka
je v jeho jazyku;
jazyk moudrého
je v jeho srdci.
SRPEN
„Smrt nemá moc
zabít nesmrtelnou duši,
ta, když se její současné
tělo promění v prach,
hledá čerstvý domov,
a s nezmenšenou mocí
podněcuje další tělo
životem a světlem.
Tak já sám
(tedy já kdysi),
když krutí Řekové
zdolali svatou hradbu Tróje,
jsem byl statečný Euforbus:
a ve chmurném konfliktu
jsem prolil svoji krev
pod Atridovým kopím.
Štít, který tato paže
nosila, jsem nedávno viděl
ve svatyni Juny,

trofej té války.“
– DRYDENŮV OVIDIUS
Člověk,
který nedbá pravdy,
jež nalézá ve svém srdci,
aby se řídil
mrtvou literou,
je služebníkem času.
Člověk, který neváhal
promítnout svůj
obraz do vesmíru
a nazvat jej Stvořitelem,
netvořil tak, aby Boha
ozdobil svými hříchy.
Ten, kdo byl jednou
podveden, se obává zla,
a hledá je dokonce i v pravdě.
Křišna,
zlatovlasý bůh,
neodpověděl na zlořečení
krále Chediho.
Řevu
bouře a nikoliv
vytí šakala,
odpovídá
troubení slonů.
Ne jemná a poddajná tráva
je vykořeněna bouří,
nýbrž vzosné stromy.
Mocná válka
pouze s mocnými.
V radosti je závist.
Nejsou zde žádné
nesmíšené požitky.
Žádná bytost, žádná věc
není osvobozena od zla.
Žádná její část není
v bezpečí před bolestí.
Netruchli
nad svojí obživou;
příroda ji poskytne.
Když se narodí zvíře,
matčino prso mu
dává mléko.
Kdo dal labuti její bělost,
papouškovi jeho křídla
ze zlato-zelené,
pávovi jeho barevná pera?
Neposkytne snad ten,
kdo poskytnul jim,

i tobě?
Všechno štěstí
náleží tomu, jehož mysl
je spokojená.
Tento svět je jedovatým
stromem nesoucím
dva plody sladké jako med:
božskou esenci poezie
a přátelství
vznešených.
Padáním kapek vody
je karafa
postupně naplněna; to je
příčinou moudrosti,
ctnosti a hojnosti.
Necht' ten, kdo chce žít
s ohledem
na své bližní,
činí každý den přínosným
velkorysostí, studiem,
a vznešenými uměními.
Žádný skok
do čisté chladné vody
nepotěší horkem
sužovaného,
žádný náhrdelník pannu tak,
jako slova dobrého
potěší dobrého.
Dobří lidé se liší.
Někteří jsou jako kokosové
ořechy, plné sladkého mléka;
jiní, jako jujuba,
přinášející požitek zvnějšku.
Jako hliněná nádoba,
snadno rozbitelná,
těžko spojitelná,
jsou zvrácení;
dobří jsou jako nádoby
ze zlata, obtížné k rozbití
a rychle spojitelné.
Nebud' přítelem
zvráceným –
uhlí, když je horké, pálí;
když je chladné,
černí prsty.
Straň se tomu,
kdo tajně pomlouvá
a veřejně chválí;
je jako šálek jedu
s krémem na povrchu.

Vůz nemůže jet
pouze s jedním kolem;
tak osud selhává,
pokud člověk nespolečně pracuje.
Vznešení nacházejí
potěšení ve vznešeném;
přízemní nikoliv.
Jako měsíční paprsky
chvějící se na vodě,
vskutku takové jsou
životy smrtelníků.
Se znalostí tohoto,
nechť je konána povinnost.
Koupej se v řece duše,
ó člověče,
neboť ne vodou
je duše čištěna.
Čistá duše je řekou
jejímž posvátným zdrojem
je sebeovládání,
její vodou je pravda,
jejími břehy
je spravedlnost,
jejími vlnami
je soucit.
Z daru,
jež má být dán či přijat,
z činu, jež má být vykonán,
čas upíjí jeho vůni,
pokud není
rychle vykonán.
Když je slabomyslný
zbaven bohatství,
jeho činy jsou zničeny,
jako říčky vyschlé
v období horka.
Ten, kdo chce
bezchybného přítele,
musí zůstat bez přátel.
Jez a pij
se svými přáteli,
ale neobchoduj s nimi.
Bez obtíží
nikdo nezíská med.
Bez zármutku a soužení
nikdo životem neprojde.
K čemu je dobrá rada
hlupákovi?
ZÁŘÍ
„Nebude zde stejně dobře

„potom‘ jako ‚nyní‘?
Možná mnohem lepší...
Proto se nebojím;
A proto, svatý Pane!
je můj život radostný,
přesto nijak neopomím
ty ostatní životy,
bolestné a ubohé,
zvrácené a mizerné,
kde Bůh
projevil slitování!
Ale co mě se týká,
jaké dobro vidím, to se
pokorně snažím vykonat,
a žiji poslušen
zákonu, s důvěrou,
že co přijde
a musí přijít,
přijde dobře.“
– SVĚTLO ASIE,
Bk. 6.
Tomu, kdo podmanil
já pomocí JÁ,
je jeho já přítelem;
ale tomu, kdo nepodmanil
smysly pomocí myslí,
je jeho já nepřitelem.
Oko je oknem, jež se dívá
do srdce.
Mozek je dveřmi
skrz které
srdce uniká.
Zbožnost a jasné vidění
nepatří tomu,
kdo jí příliš, ani tomu,
kdo její vůbec;
ani tomu,
kdo příliš spí,
nebo je příliš vzhůru.
Na konci života studia
přichází člověk
nadaný věděním
před Boha; a na konci
mnoha životů
moudrý člověk vstupuje
do jednoty se VŠÍM.
Zármutek a hněv,
chamtivost a touha,
klam a lenost,
pomstychtivost a marnost,

závist a nenávisť,
přehnané kárání
a urážky –
je dvanáct hříchů
škodících blaženosti člověka.
Nech svou duši pracovat
v harmonii
s universální inteligencí,
tak jak to činí
tvůj dech se vzduchem.
Nechť žádná hořkost
nenalezne vstup
do srdce matky.
Nekaž srdce člověka,
který je čistý,
neboť ty jako první
se staneš jeho nepřítelem.
Neměj zvráceného
člověka za společníka, ani
nejednej dle rady hlupáka.
Nezachraňuj svůj život
za cenu života druhého,
neboť on si vezme dva tvé
životy v příštích zrozeních.
Netrop si žerty
z deformovaných,
nezaujímej pyšný postoj
ke svým podřízeným;
nezraňuj city
ubohých;
buď milý ke slabším
než jsi ty a laskavý
ke všem bytostem.